

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Виходить у Львові щодня (крім неділь і пр. свят. свят) о 5-ій годині по полудні

Редакція і Адміністрація: улиця Чарneckого ч. 12.

Листьма приймають ся лиш франковані.

Рукописи ввертають ся таш на окреме жадає і за сложенем оплати поштової.

Рекламацій левькоц-ські вліски від області поштової

Передплата у Львові в агенції дивизіи пасажа Гавсмана ч. 8 і в ц. к. Староствах на провінції:

на цілий рік К. 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ —40

Поодинокое число 2 с. З поштовою пере-силкою:

на цілий рік К. 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ —90

Поодинокое число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(Поміч для навіщених елементарними нещастями. — До ситуації. — Події в Хіні).

Wiener Ztg. оголошує під днем 15 с. м. цісарске розпоряджене на основі §. 14 в справі уділення з державних фондів 5 мільонів корон на підмогу для населеня навіщеного елементарними нещастями. З тих п'ятох мільонів може бути ужита квота аж до висоти 2,750.000 корон в користь населеня потерпішого від послідних повеней в Галичині.

Про вчерашні наради провідників дотеперішних німецьких клубів видано комунікат, в котрім сказано, що всі участники конференції пересвідчені о безусловній konieczности удержаня німецької солідарности, котра по дослідах з послідних літ єсть успішним забором для австрійських Німців. З усіх сторін заявлено також, що треба конче удержати єї ненарушеною. В німецькій солідарности найде місце кождий, хто хоче стояти в обороні прав німецького народа і одноцільної Австрії, а послідна заява Чехів велить всім Німцям лучити ся для оборони Австрії. Вкінці комунікат заявляє, що конференція рішила в першій раді стояти при жаданю, аби запоручено німецькому язикови, що буде посередничачий в цілій Австрії.

Віденський тиждєвник Der Süden, що виступає в обороні полудневих Славян, пише так про розвязане парламенту: Парламент

розвязаний. Др. Кербер рішив ся на послідну пробу, щоби зладити суперечности між Німцями а Чехами, зневолити чеських послів до зальшеня обструкції, а парламент здіяти активним. Від старого парламенту не надіяс ся др. Кербер позитивної праці. Тож найшов ся він перед альтернативою: або подати ся до димісії, або розвязати парламент. Наколи д-рови Керберови було би свобідно пійти за своєю волею, то він напевно був би пресив о димісію. Лише з вьшого розказу лишив ся він на чолі кабінету і — розвязав парламент. Чи-ж новий парламент буде активний? Хорватські послы вернуть в повнім числі до нового парламенту, а може придбають собі ще два нові мандати, які здобудуть на італійських іредентистах в Істриї. Хорватські послы, а з ними і словінські не звязуть ся а ргіогі обструкцією. Слїдом їх повинні пійти і ново вибрані чеські послы. Их не повинні власти ухвали послів старого парламенту. Нові послы мають право свобідного вибору політичної тактики. Політичну тактику нормують обставини, а ті будуть відмінні в новім парламенті. На жаль, годі надіятися від „молодоческих політиків такого поведеня. Ними заволоділа пристрасть. А чи розважили конституційні заступники чеського народа всесторонно наслідки, які зможе повести за собою відновлена обструкція? Ми би зрозуміли чеську обструкцію, наколи би могли мати певність, що ся обструкція зневолить корону до зміни конституції в користь чеського народа. Але з коментаря, яким правительство виправдало розвязаня парламенту, виходить, що скорше приїде

в нас до абсолютизму. Розвести на ново обструкцію в новім парламенті — значить одно, що грати ся з огнем. Та-ж правия нераз докорювала — і справедливо — обструкцій лівизи, що она підкопує основи парламентаризму. Але щоби вольнодумні Чехи трудити ся над знищенем послідної тіни парламентарної свободи — сего не можемо зрозуміти.

Німецький посол звернув увагу Чіна, що Хіна не повинна зволікати з переговорами, бо се могло би викликати роздвоєнє між державами. Посол додав, що Німеччина рішила ся задержати в Хіні більшу воєнну силу, як довго хінська справа не буде полагоджена з загальним вдоволенем Німеччини. На підставі сеї заяви Лігунчан телеграфував до генерала Юнля, аби всякими силами старав ся намовити цісаря і цісареву до повороту до Пекіну і до вигнаня кн. Туана. Лігунчан в розмові з французским конзулом висказав дуже оптимістичну надію що до заялчення мира. Хвалив симпатичне становише Росії супротив Хіні і дав пізнати, що Росия віднесе великі користи в Манджурії. Як твердять хінські урядники Лігунчан повідомив телеграфічно російске правительство що годить ся на те, аби хінського цісаря назад покликати на престол але не може ручити, що князь Туан буде покараний. Постепенна евакуация Пекіну, вже розпочала ся. Відкликано 5 російських полків і вислано їх до Манджурії, звідки надходять некористні вісти. В Пекіні лишило ся 800 Росвян. Японія наміряє відкликати 15.000 вояків, так що в Пекіні лишиять ся 7000 Янанців.

7)

ДВА АНГЛІЙЦІ.

(З німецького — Ернеста Райнгольда Яна.)

(Дальше).

Скоро сонце зійшло, почав візитувати замок, наляжав слуг, а особливо служниці своїм прошибаючим поглядом, застав двері від комнат Роберта замкнені, зачув якийсь дивний хемічний запах і зійшов до парку.

На одній лавці сиділа Елеонора; читала Гамльта. Она сиділа зараз під вікнами Роберта.

— Простіть, панно Елеоноро, що я перву вам на хвилю ваше занятє! — сказав до неї Турнбель.

— О прошу! — відповіла Елеонора розсіяно.

— Чи вільно спитати, що то за книжка? Елеонора трохи здивовала ся; Турнбель не був ні цікавий, ні займав ся літературою.

— Дуже стара — відповіла — род історій духів, але нині радо єї читаю: то Гамлет! — і навела Гамлетові слова: „Бути, чи не бути, то питанє!“

Мр. Турнбелевий зробило ся трохи ніяково. Були, чи не бути, отже то питанє займає вічно і нігілістів. Але він зібрав всю свою відвагу і спитав страшним голосом:

— Ви не читаете ніколи газет, панно Роттенгаузен?

— Дивне питанє! Атаже знаєте, що кож-дого дня читаю газети вашій жені!

— А инших, для себе самої, не читаете? Елеонора почервоніла і відповіла:

— Читаю „Журнал мод“.

Турнбель старший відкашельнув і спитав, чи она знає близше пана Фінка, а коли она заперечила, почав єї пробовати, питаючи:

— Пан Фінк має бути знаменитим політиком, славним бесідняком в партії... ну, як та партія називає ся по німецьки?

Але Елеонора відповіла спокійно:

— Фінк має дивний спосіб говореня. Чи в Швайцарії займають ся також політикою?

— Як можна так питати! — крикнув мр. Турнбель, і вхопив ся послідного середства.

— Ми маємо тут партію консервативну, поступову, демократичну і партію — перевороту! — При посліднім слові, котре аж крикнув до уха Елеонорі, приглядав ся уважно молодій дівчині крізь побільшаюче скло. Она трохи відсунула ся від него і сказала:

— Партія перевороту? Милій Боже, а она чого хоче? Альши перевертати, чи що? — І хоч то не красно, але таки так було — Елеонора трохи позіхнула!

— То не она! — сказав мр. Турнбель і пішов дальше. А Елеонора погадала собі, що Турнбель, то може найнуднійший і найчуждачнійший в усіх Англійців, яких она знає і почувла поважане для пана Фінка, фабриканта мила і політичного бесідника. Він веселіше розмавляє!

Коли старий відійшов кілька кроків, побачив панну Кріппензецер, що скоро ішла дорогою до гори. Він задержав ся. А може то она? Єї особа була справді досить підозріна.

Взагалі мав він єї вже досить. Аврора заглядала чогось по корчах. Раз навіть виймила малу свиставку, і бернувшись до замку, засвістала.

То було більше як підозріне! Певне якийсь умовлений знак для Роберта.

— Що ви тут шукаєте? — спитав мр. Турнбель короткозору панну трохи остро.

Аврора, що доси єго не бачила, трохи заклопотала ся.

— Мого песика, пане бароне! — відповіла. Она замітила, що Турнбель якось дивно на неї дивив ся (а він справді уважав песика за вимівку); тому додала: — Вже від вчера глядаю мого Мопперля. Бідний дєзь згубив ся, а що я тут вчера була, то здогадує ся, що він мене тут шукав.

— Жалую — сказав господар коротко — але сюди не заходить взагалі якийсь пес.

— Я хотіла вас також запросити на мій відчит в товаристві робітників.

— В товаристві робітників? — Ого — подумав мр. Турнбель — То певне она!

Він спитав єї, чи она там частійше має відчити.

— Очевидно! Лиш через нарід, лиш з долини зачинати, аби довести до перевороту в наших гнилих відносінах.

Турнбель питав вивідуючись, о чім она буде говорити.

— Про конечність знесеня всіх фабрик і довести людскість назад до пермістного способу життя! — відповіла Аврора.

— Дуже добре — забуриотів Турнбель. — І ви гадаєте панно Кріппензецер, що то так

Новинки.

Львів дня 19-го вересня 1900.

— Конкурс на дві стипендії по 500 кор. і одну на 600 кор. оголошує Ректорат ц. к. Академії ветеринарії у Львові. О стипендії ті можуть убігати ся кандидати, котрі по зложеню іспиту зрілости в гімназії або школі реальній, мають намір посвятити ся ветеринарним наукам. Термін до вношення подань 5 жовтень 1900. Близших пояснень уділяє канцелярія Ректорату ц. к. Академії ветерин. ул. Кохановського ч. 33.

— Історія на часі. Рух виборчий віджив і незадовго став в повнім розгарі, отже для всіляких кандидатів і їх приятелів придасть ся може і слідуєча історія американських виборів, котра показує, як можна і треба використати ситуацію. Кольонель Старк з Небраски, член конгресу, мав промавлати в одній з місцевостей в Небрасці. Але в послідній хвили показало ся, що з байдужности і недбалости місцевого комітету (здає ся, що до него належали галицькі Русини) противна партія винаймила одну однісеньку на ціле місто саяло. Вибори були розписані на кінець падолиста, а на дворі була велика студнів і дощ. Отже годі було, щоби збори відбували ся на дворі. В місті був лиш один великий будинок, простора шопи, але в ній стояла менажерія, котра задержалась була на кілька неділі в сім місті. Не було вищої ради, лиш треба було спросити виборців до сеї шопи. Кольонель Старк виліз на бочку, на котрій звичайно слонь показував свої штуки і став говорити: Панове виборці!.. Далше вже не міг говорити, бо відозвав ся нараз король звіврат і рикнув страшно своїм Ву-ву-вуу. — Бесідник не дав ся тим відстрашити, бо ледви що лев притих, як він відозвав ся знову: Надійшла хвиля виборів... І знов мусів перервати, бо завилла гівна. — Коли втизла, Старк говорив далше: Промавляю до вас в імени... Знов перерва, бо слонь став трубити, а коли притих, Кольонель говорив далше: в імени нашого великого і славного приятеля, незрівняного мужа державного і бесідника, якого нема другого на світі... Тут страшенно завив вовк, а за ним і лев і медвідь і слонь, а навіть

і верблюд почав форкати. Виборці аж за боки ловили ся, так сьміяли ся, а Старкови на хвильку здавало ся, що его справа пропаде, але по короткій хвили, коли знову настав спокій, він відозвав ся грімким голосом ще раз: ...котрого імя навіть дикі звівра повитали голосом радости і признаня. Виборцям дуже сподобав ся сей дотец, они також з радости плеснули в долоні та підняли оклик радости, а кольонель Старк виграв сиваву. Коли вже звіврата висказали, що їм лежало на серці, сиділи досить тихо і збори могли відбутися спокійно.

Господарство, промисел, торговля, гігієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Що то єсть ферментація? (II) Ще в 1318 році відкрив був німецький учений Екслейбен, що дріжджак, то якесь живе сотворіє, і він казав, що то якесь звівратко. Аж в двадцятіліт пізнійше другий учений, Лятур, доказав, що то ростинка. Але як тога ростинка викликає кисенє і ферментацію, того ще й досі не знає ся докладно. Славний хемік німецький Лібіг доказував, що дріжджаки, скоро лим віткнуть ся з цукром, викликають кисенє. Тому рішучо спротивив ся славний бактеріолог Пастер, і сказав так: Дріжджаки живлять ся цукром; коли дріжджак втягне в себе цукор, то він вибере з него кисенє для себе, а віддасть назад алькоголь і квас вуглевий, отже викликає ферментацію. Інші учені, межи ними і Бухнер, доказували, що в дріжджаках єсть якесь таке твориво, котрого ми ще докладно не знаємо, а котре названо цимазою, і тога цимаза розкладає цукор на алькоголь і квас вуглевий. Бухнер старав ся навіть доказати, що коли дріжджаки порозтолочувати і витиснути сок з них, то той сок сам викликає вже ферментацію, отже не треба конче аж живих дріжджаків до того. Найновіші розеліді однакож показали, що так не єсть, і поки-

що мусимо послугувати ся живими дріжджаками, та держати ся того, що сказав Пастер. Дріжджаки розмножує ся штучно і робить ся з них дріжджі. Але суть і дикі дріжджаки або „дикі дріжджі“, котрі знаходять ся у воді, в землі, у воді, на винограді, овочах і т. д. Они перезимовують в землі а літом розносить їх вітер або всілякі комахи. Але й штучні дріжджі не суть однакові; єсть багато рас а також і відмін одного і того самого рода. Суть н. пр. дріжджі пивні, але они мають багато відмін; длятого не кожде пиво однакового смаку, не кожде єсть однаково чисте і неоднаково добре держить ся. Ще дванадцять літ тому назад не можна було поодинокі раси відділити від себе, аж даньскому ученому Ганзенови удало ся з одного дріжджака виплекати мільярди таких самих, і так одержати чисту расу. Дріжджаки, бачите, то малесенькі голім оком невидні хробачки, міхурці, в котрих середині єсть т. зв. пльзма (сок, що удержує жите ростини). Коли дріжджак росте, то виганяє з себе новий малесенький міхурець, котрий розростає ся і відпадає, а відтав множить ся так само як той перший. В той спосіб намножить ся велика маса дріжджаків і зроблять ся дріжджі, котрі для ока виглядають яко дуже делікатна білава маса, котра робить ся зверху і на споді. пльну. Ферментація пізнає ся ось по чім: Коли зачин солодовий (при робленю пива), то зверху робить ся на ній ніби піна (верхні дріжджі), на ній стають баньки, з котрих виходить газ (квас вуглевий). Коли сок з винограду або овочів взагалі зачинає ферментувати, то він, скоро постоїть лиш кілька годів, робить ся мутним, бо зародки дріжджаків дістають ся до него з воздуха, аби були вже в ягодах і викликають ферментацію. Квас вуглевий виходить тут так само як і при робленю пива а коли сок кисне в теплі, то дріжджі роблять ся зверху (верхна ферментація); в холоді роблять ся дріжджі в споді (сідна ферментація). Так само роблять ся сідні дріжджі і при деяких родах пива. Відтак чути запах алькоголю (спіритусу). Сю ферментацію називаємо бурливою, першою або головною. Она кінчить ся звичайно до 8 або 14 днів. Дріжджі вужили тогди

легко довести до такого первісного стану. — І маєте відвагу публично такі річи виголошувати?

— До того не треба відваги! Відваги треба, аби робити, робити після наших поглядів; то, що ясно пізнає ся, замінити в діло, і тим дати примір!

Мр. Турнбель поблід. Відступив крок назад, і сказав: — Розумію!

Як легко могла та особа мати при собі штилет, і що ясно пізнала, замінити на ній в діло!

— Отже пропаганда діла, так, так!... Чи можу дізнати ся, панно Авроро — говорив те пер вчливійше — о яким ви ділі і о яких примірах гадаєте?

Коли він то питанє висказав, подумав собі, що оно таке сьміле, так визиваюче, що відступив дає далши кроки; бо відповідь могла бути ділом.

— Діло і примір — відповіла худа дама — відносить ся в першій ряді до одежи. Хто проповідує поворот до первісного стану, не повинен по модному одівати ся. Мусить свою науку виявляти не лиш словами, але й своїм ввішним виглядом. До того треба відваги, пане бароне.

— Ви єї маєте, панно Кріппензецер! — крикнув Турнбель залітно. — Але поминувши ваше одівє, в який спосіб хочете ще ширити страх?

Аврора не сказала ні слова. Того було навіть для неї за багато?

— Яких средств крім того хочете що уживати.

— Ну, масове ширєнє загально зрозумілих книжок н. пр. мої розвідки: „Воздух, вода і цитриновий сок, три великі средства лічничі“, або: „Проч з кавою, отруєю народу“.

Турнбель в голос розсьміяв ся. То повинно було вистати. Але Англіїці роблять все основно.

— Ах, що там! — крикнув. — То лиш слова і науки, панно Кріппензецер! Ми говорим о ділах, ділах, до яких треба відваги!

— Отож то іменно. Купувати треба мої книжки! Купувати, а будуть діла!

— І до того треба відваги? Ха, ха, я найшов би ще тільки відваги, щоби ті ваші книжки перечитати. Я би весь купував, що лиш коли напишете Дуже люблю гумор! Але тепер ідть собі до чорта!

Аврора стояла як скаменіла.

— Я страшенно виставила себе на сьміх! — сказала сама до себе. — Він хоче читати мої розвідки задля гумору? Я не маю ніякого гумору, не хочу его мати, ненавижду гумору! Геній не має гумору!... Але все таки маю то, чого геній звичайно не має: одного передплата ника!

Глядана за анархісткою дали у панни Роггенгаузен і Аврори Кріппензецер дуже недоволяючий успіх. Тимбільше підозрієна обудило ся у мр. Турнбеля против — Беттіні Ферраті.

Она була дуже скоро до всіляких насильств; наглядний доказ того дала на Вернері; в приватнім житю була рішучо анархісткою, бо все робила лиш то що хотіла і не признавала над собою ніякої власти; єї мнувшість була дуже загадочна, а до того прислало єї до Турнбеля бюро слуг в Ціриху Беттінна була красавицею, цілковита противність Аврори.

Стрітив єї мр. Турнбель в сінях, коли вернув до замку. І що то було? Чи не ховала она якийсь папір під запаску, коли его побачила? Мр. Турнбель крикнув.

— Що ви ховаєте? — і вирвав їй папір з рук. Але того письма не можна було відчитати.

— Хто то писав? — спитав живо.

Анархістка відповіла засоромлена:

— Вернер Гасляхер.

— Неправда! — крикнув пан Турнбель. — Але... хто знає, може й він має в тім участь! — Очи старого сьвітили ся. Але нараз цілий ватремітв, бо одиноке речєнє, яке удало ся ему відчитати гласило: „хоч би й

замок мав запасти ся“. Англіїцєви видавало ся, що земля під ним розступає ся; букви танцювали перед его очима.

— Гадюко! — хотів крикнути, але вскорі поміркував ся. Може бути що нагадав собі в тій хвили, яка доля постигла Вернера. А перше правило перед ворогом звучить: Бачність! Отже він усьміхнув ся, хоч як ему не до сьміху було і сказав:

— Ага, моя любя дитинко, тобі вже подобає ся дотеперішнє занятя; а коло таких хороших дівчат як ти хлопці вють ся. Ось тут маєш три штерлінґи, а дістанеш ще три рази тільки, як признаєш ся, що твій любий називає ся так як я: Турнбель. Га? — При тих словах поглядів єї по лицю, хоч тремтїть зі страху.

— Ох, Джемс! Чи ти не встидаєш ся? — крикнула в тій хвили леді Турнбель, що стояла за дверми і була сьвідком тої розмови. Тепер вийшла з плачем і ще раз сказала:

— Справді не встидаєш ся?

Мр. Турнбель був незвичайно яляканий, бо его попередний страх збільшив ся ще при виді жени, а панна Беттінна була не менше налякана, раз тою несподіваною чемністю свого пана, а друге, що леді Турнбель була сьвітком цілої події.

Пані Турнбель потягнула за рамя свого мужа до комнаты і поглянула на него прошибачим поглядом.

— Чи той, той лист! — відозвав ся зловленийий на горячім — прошу тебе, читай той лист! О, невдячність, чорнійша як пекло! Те особа, котру я при моїй груді плевав, то змий!

— Тому певне треба було давати їй гроші, аби признала ся, що тебе любить? — питала пані Турнбель з погордою.

— Не глуми ся в такій торжественній хвили, коли ми може послідні слова вимавляємо! кричав мр. Турнбель бігючи з листом по комнаті. Гадина, кажу змий. Вара Зауліч,

весь цукор і не мають вже чим жити, спадають на спід а сок стає ясний.

— Чи оплатить ся годівля голубів? Голуби можна годувати або для власного ужитку, на мясо, котре єсть і здорове і смачне або на продаж. Господар на селі мав би ще хосен і в гною спід голубів. Для него однакж відпадає дохід з продажі, бо ледви чи на селі знайшлось би багато любителів голубів, а носити на продаж до міста, ледви чи оплатило би ся, бо голуби на наших торгових майже не мають ніякого попиту і належать там до великої рідкості. Продаж голубів відбуває ся у нас, бо так скажемо, по знакомості межи любителями. А що на голуоів треба шукати любителів, то річ ясна що треба і добирати таких, котрі би подобали ся і досить трудно їх збувати. За годівлю голубів ось що промавляє: раз то, що они дуже плодять ся а друге то, що не вимагають великих видатків, бо голуби, особливо т. зв. прості, літом майже самі живлять ся і лиш в зимі треба їх ліпше доглядати. За то годоване молоденьких вамагає більше заходу а тим міскі люди ліпше уміють займатися і знаходять на то в дітєх відповіднійшу силу, підчас коли дітїи на селі з більшим хісном уживають до роботи в господарстві. З того всего виходить, що на селі можна би годувати голуби лиш для власного ужитку, а з того вже був би великий хосен, бо наші люди, котрі волового мяса ніколи не видять, свинину їдять хйба раз або два рази до року а курки жалують собі, могли би ліпше відживляти ся, бо мали би бодай раз на тиждень мясо для цілої родини. Знаємо у Львові годівельників голубів, котрі через цілий рік не їдять иншого мяса лиш голуби. Ну, правда, що то хйба „спеціалісти“ в місті; але на селі при инших піснях і тяжких страхах голуб був би присмаком. Отяя обставина промавляє дуже за годівлю голубів на селі. Против неї промавляє хйба лиш то, що сільскі жінки по більшій часті не уміють лагодити такої „печені“. По містах і місточках можна би годувати голуби і для власного ужитку і на продаж та держати вже такі раси, котрі пригожі лиш для любителів. Одно лиш питанє: чи голуби ро-

блять шкоду в господарстві, як то декотрі люди кажуть, чи ні? Але о тим иншим разом.

Всячина господарєка.

— На гриб домашний або запал сльозавий радять так зробити: купити 10 дека кристалізованого вітриолу цинку, розпустити в 25 до 30 деках води, додати 5 дека соли, трохи огріти, а відтак відставити від огню. На другий день підєготїть ся луг, в котрім буде яких 16 процент хльорового цинку. Луг той зливає ся, додає ся якої краски і мастить ся все дерево. Також має бути добре: Розпустити в теплій воді по рівній часті вітриолу зелїза (т. зв. копервасу) і соли, домішати жовтої глини і гапєного вапна та помастити дерево тою мішаниною. — До дес інфекціонованя дерева (підлоги, стовпів і т. д.) можна ужити слїдууючої мішанини: 12 частий (гр.) синього каменя (вітриоль мїди), 1 часть розпущєного сїльного квасу і 1 часть розпущєного сїрчаного квасу.

Вїста господарєкі, промисловї і торговельні.

— Цїна збіжа. У Львові дня 18 вересня. Пшениця 7.50 до 7.75 Кор.; жито 6.30 до 6.50; овес 5.60 до 5.80; ячмінь пашний 5.40 до 5.70; ячмінь броварний 6.50 до 7.—; горох до варєня 7.50 до 12.—; вика — до —; сїмя льняне — до —; сїмя конопельне — до —; бїб — до —; бобик — до —; гречка 7.50 до 7.75; коньяшїна червона — до —; біла — до —; тимотка — до —; шведєка — до —; кукурудза стара — до —; хмїль — до —; ріпак новий 13.— до 13.50. Все за 50 кїльо лосо Львів. — В Чернівцях дня 17 го вересня: Пшениця 7.70 до 7.80; жито 6.25 до 6.35; ячмінь броварний 6.— до 6.50; овес 5.60 до 5.75; кукурудза готова 6.40 до 6.50; ріпак готовий 13.50 до 13.75. Все за 50 кїльо лосо Чернівці. —

— Цїна рогатої худоби на відєньскім торзі. На торг 17 го вересня пригнано рогатої худоби призначєної на зарїз 5476 штук, між тим а Галичини 396, а Буковини 46 штук. —

Торг добрий. Галїцкі воли плачено: прїма 74 до 76 К.; секунда 66 до 73 К.; терція 60 до 65 К., виїмково плачено по 80 до — К. — Підтучєні воли сєлянські плачено по 50 до 60 К.; — бугаї і корови по 46 до 68 Кї за метричний сотнар живої ваги.

Т Е Л Е Г Р А М И.

Відєнь 19 вересня. Цїсар приймив на окремих аудїєнциях міністрів: гр. Голуховско-го і др. Кербера.

Берлін 19 вересня. Тутєшна амбасада хїньска одержала урядову вїсть, що Лігунчан, кв. Чін і Юнлю одержали повновласть до ведєня мирних переговорів.

Гонконг 19 вересня. Генерал гр. Вальдерзе виїхав на кораблі „Герта“ в дальшу дорогу до Таку.

Бруксєля 19 вересня. Тутєшні часописи доноєть, що бувший президент Крігер заявив, що небавом прибуде до Бруксєлі. Крігер впевняє також, що війна в полудневї Африці буде дальше трєвати, наколи держави не схотять приймати ся інтервенції.

Льондон 19 вересня. Вибори до нового парламенту розпїчнуть ся дня 1 жовтвя і потрєвають до 15 жовтвя.

Льондон 19 вересня. До бюра Райтера доноєть з Льорєндо Маркєз: Борба під Коматїпорт все ще триває. Побожуть ся, що міст на ріці Коматї буде знищений.

За редакційю відповїдає: Адам Крєкєвський

она хоче мене погребати під розвалинами замку! Читай сама! — крикнув подаючи їй лист.

— Ти ошалів, чєй сам знаєш, що не умію по німєцї і що мене висьмїваєш; ти сам обманюєш мене! — відповїла лєді, кїдаючи лист на землю. В тїй хвилї увїйшла до комнати панна Рєгєнєгаєнє.

Она дуже здивувала ся, коли побачила супружє пару в такїм настрої, що виразно вказував на сварку та коли найшла на землі лист. Зїгнула ся і підняла єго.

— Читайте, панно Елєоноро, она мєнї не вірїть — сказав старий боязьливо.

— Перечїтайте, Елєоноро — відозвала ся і лєді Турнбєль — і погорджуєтє всіма мужчинами!

Лєдвє Елєонора перечїтала кїлька слів, листу розсьмїяла ся на цілий голос, а відтак передожїла лист на англїйськє. Лист звучав: „Поважана панї Мїльчєт! Позаяк я перед недавним часом напастував панну Бєттїну Феррарї, то беру гуску і всьо що єї дотикає навад на себе. Але я при тїй нагодї почув не звичайну любов до тої згадєної Бєттїни і нічого бїльше не бажаю, як лиш щоби Вїль як найскорше дїстав зуби, що звичайно кїчаться небезпєчною горячкою, бо чим скорше дїтина буде відлучєна, тим скорше Бєттїна віддасть ся за підписаного Вєрнєра Гасляхєра, коли єї тоді не будуть потребувати. При дальших дїтях на замку обовязую ся радо відступити мою суджену Бєттїну, хочби замок мав з нами завалити ся. Ваш щасливий Вєрнєр Гасляхєр, льокаї“.

Пан дому, коли Елєонора почала читати був дуже здивований, відтак глупо видивив ся і при кїнци злєгка усьмїхнув ся. І лєді Турнбєль усьмїхнула ся, але не на довго, бо то що Турнбєль бояв ся, аби замок не завалив ся, ще цілком не справдувало єго поведєня супротив щасливої Бєттїни. Пана Турнбєля знов крім єго клопотів мучило і підозрїна, яке на него кинула жєна, підозрїна котрого не мїг

так легко розсїяти, коли не хотїв братанича перед часом видати, або нєставити себе ще раз перед жєною на сьмїх.

Мр. Турибєль пробовав ще раз дїстати ся до комнати братанича, але застав їх знов запертими. Так мусїв своєю нетерпєливїстю поборювати, доки аж Роберт не прийшов на свїданє. По кїлькох рївнодушних словах, почав старий перєслуханє. Жалував ся, що не стрїчав у братанича такїї щирєстї, яка би єму як своєко-ви і батьківськєму приятєлеви належала ся. Роберт був очевїдно здивований; не знав що на таке відповїсти.

— Пригадаї собі — так напємяв єго стрий торжєственнє — що перед тобою стоїть твїй найліпший приятєль, що ти навіть в сумнївних правах можєш мєнї звїрити ся. Будь щєрий. Не відкидай ради чоловіка, що не лиш хоче твого добра, але як старший і досвїднїйший можє тобї допомогти. Бо я бачу — так закїнчив стрий Турнбєль своєю бесїду — бачу по твоїм змінєнїм поведєню, по тїльких инших познаках, що ти щєсь дуже важного укриваєш передомною.

Подав братаничєви руку, бо справдї був єму прихильний і Роберт знав то.

— Алеж стрїку — боронив ся.

— Привнай ся, що ти злучив ся з дєякими людьми, о яких можєш знати, що я їх ненавилжу. Май відвагу признати ся, а я можє тобї прощу.

Роберт дивив ся на стрїя зачудований. Відтак сказав:

— Добре, не буду трусом; признаю ся, що перед вами укривав... Люблю панну Фїнк, дочку нашого сусїда.

Старий підєкочив, немєв би єго гадина укусила.

— Що? — крикнув. — Панну Фїнк? — Отжє то она була тою анархїстєкою! Видко незнакомий знав добре о всім. — Панну Фїнк, кажєш?

— Так.

Роберт бачив по лицї стрїя, що зловив ся. Тепєр вжє не мїг уступити.

— Дочку того чоловіка, що мене назвав дурнєм? Що сьмїв перед цілим товариством мене обидити?... Ти сам себе обманюєш. Ти єї не любиш? Она лиш тебе так опанувала. Чоловік з родини, посвєчєної з найвисшою аристократїєю Англїї, не любить ся в дочці простого фабриканта мила, без найменшого вихованя, котра їдучи на вїзиту до порядних людей приносить з собою ярину, капуста, чи що там було!

— Бїдна дївчино — зїтхнув Роберт. — Що ти тому винна!

Мр. Турибєль почав знов говорити:

— Не вїльно нікому погорджувати безкарно товариських форм. Лиш злий чоловік не числїть ся умиснє з тим, що свїт говорить. Хто то робить без самосвїдомостї, вказує тим своє необразованє і такого в домі Турнбєлів не уважає ся за рївного.

— Простїть стрїйку, та дївчина знала дуже добре, що робить...

— Тим гїрше! — за ремїв старий. — Бо дє погорда товариських форм єсть впливом самосвїдомостї, там цілком природно нехтує ся і всі инші основи єуспїльного жїтя: погорда властї! Там розвивають ся звязи родини і держави і приходить тої страшний стан, що найвисшу культуру перемїняє за одним ударом в варварствє, тої страшний стан, котрий називають анархїєю!

— Стрийку! — крикнув Роберт.

Але мр. Турнбєль говорив дальше з гнївом:

— Що? Ти, хлопчє усьмїхаєш ся?... Я надїяв ся, що коли почувєш то слово, на згадку котрого дрозить кожєдий, кому милє найвисше добро людєкостї, здобутки тисячлїтної культури, я надїяв ся, кажу, що будєш поважний, дуже поважний.

(Дальше будє.)

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

Б Е З П Л А Т Н О

4 томи повісти

Клим. Юноши „Внучок“ — А. Мечника „Ованес Огана“ — К. Лясковского „Зужитий“ — Ст. Аріеля „Улуди“

за кождей чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицькі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім році існування буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, з задержанєм і на будуче дотеперішного отрудництва в спеціальних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись незалежно від заспокоєня потреб ума образованої женщины, забезпечує їй практичну користь ствердженої вартости.

Обітниця богатих на слова, заповідань улішчень і реформ, якими визначають ся більше менше всі проспектові оголошеня, уникали ми доси в привиді. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публіка відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дійстними доказами признаня, становлячими для редакції цінну заохоту до постійности на обібраній дорозі.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким зобовязанєм, яке приймаємо, єсть стояти і далше на основі тих пересвідчень, котрі нині вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописню а читателями, а подаючи їм інформації з проявів дійсного життя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личный інтерес.

То все, що вільно нам нині сказати о душі і напрямі нашої праці на будуче.

Не спускаючи з уваги печаливого і безперервного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділі белетристики приготували для „TYGODNIKA MÓD I POWIEŚCI“ на будучий рік.

Маєм запевнені праці: *Марії Родзевичівної, Віктора Гомулицкого, Володислава Ст. Рей монта, Севера (Ген. Маційовского), Володислава Умийського і многих інших.*

В відділі поезії звістні читателям пера: *Казимира Глимьского, Миріяма, Лямого, Ор-Ота і інших, обіцяли нам свої твори на слідуєчий рік.*

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта

повість п. з.:

І по многих днях. — І по многих літах....

Севера

повість п. з.:

Легенда.

Услівя передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:
Чвертьрічно . . . . . 1 зр. 80 кр.
Піврічно . . . . . 3 зр. 60 кр.
Річно . . . . . 7 зр. 20 кр.

В Галичині з поштовою пересилкою;
Чвертьрічно . . . . . 2 зр. 20 кр.
Піврічно . . . . . 4 зр. 40 кр.
Річно . . . . . 8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Агенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всі книгарні і контори письм.